

mestoma tudi napeta pripoved, ki se je splekla okrog umetnine, s katero je avtorju uspelo to, o čemer so številni, veliko pomembnejši slikarji od njega, lahko samo sanjali. Naslikal je delo, ki je hkrati verska

podoba, narodni simbol in obenem vsaj malo tudi intimna lastnina vsakogar, ki v meditaciji, molitvi ali zgolj spoštljivi tišini postoji pred njo.

Aleksander Žižek

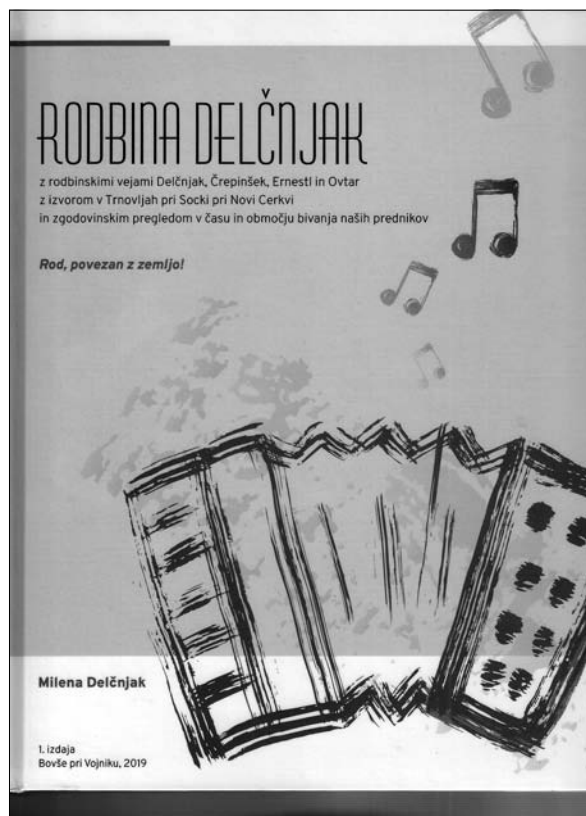
Rod, povezan z zemljo

Milena Delčnjak: *Rodbina Delčnjak. Z rodbinskimi vejami Delčnjak, Črepinšek, Ernestl in Ovtar z izvorom v Trnovljah pri Socki pri Novi Cerkvi z zgodovinskim pregledom območja bivanja naših prednikov*. Bovše pri Vojniku: samozaložba, 2019. 332 strani.

Avtorica obsežne rodbinske kronike je Milena Delčnjak, po izobrazbi magistrica s področja znatnosti ekonomije. Pri pisanju sta ji pomagali tudi Lojzka Ovtar Anrei in Doris Kuder Polak.

Izdelava družinskega drevesa in iskanje sorodnikov zahteva veliko časa, energije in je lahko tudi zapleteno. V Sloveniji se v zadnjih letih pojavlja vedno več monografij in družinskih kronik ne samo plemiških rodbin, ampak tudi navadnih, neplemenitih slovenskih družin, ki imajo tudi bogato, dolgo in seveda zanimivo zgodovino. Knjigo, ki je izšla v samozaložbi, lahko preprosto uvrstimo med družinske kronike, ker vsebuje časovne rodoslovne prikaze, je obogatena z vključevanjem zgodovinskih dogodkov povezanih s kraji, kjer so živeli predniki in današnji potomci rodbine Delčnjak.

Knjiga se začne z rokopisom Veronike Črepinšek in Francija Črepinška, ki pripovedujeta in opisujeta spomine in rod Delčnjakov, ki so se večinoma preživljali s kmetijstvom. Prvi prednik rodbine Delčnjak naj bi prišel na današnje slovensko ozemlje s Češke. Bil je popotni tkalec in ko je prišel v Trnovlje pri Socki, je tu ostal zaradi lepote kraja zavedno. Družinska povezava s češkim tkalcem se še danes prenaša iz roda v rod, vendar ni dokazana. Jezikoslovec in imenoslovec dr. Silvo Torkar uvršča priimek Delčnjak med naselbinska ali krajevna imena in razlaga priimek Delčnjak po

kraju nastanka ali imenu zaselka Delce ali Devce s priponskim obrazilom –jak. Rodbina je popisana večinoma po moški liniji. Danes je v Sloveniji živečih okoli 40 posameznikov s priimkom Delčnjak, vsi pa imajo iste korenine. Živijo večinoma na Štajerskem, v krajih Trnovlje pri Socki, Bovše, Zadobrovi pri Celju, Vinah pri Dobrni in Dramljah.

Družinska kronika ni spisana samo s pomočjo ustnih virov, pripovedi, spominov, ampak tudi na osnovi dejstev, pisnih virov in izročila. Avtorica se je lotila izdelovanja družinskega drevesa tudi s pomočjo matičnih knjig (knjig porok, rojenih in umrlih) in prišla do najbližjega skupnega prednika v Jožefu Delčnjaku, ki se je rodil leta 1797 v Trnovljah pri Socki na domačiji s starim hišnim imenom ali po domače »pri Delčjak«. Knjiga je zasnovana kot vodnik po družinskem drevesu, kjer so predstavljeni družinski predniki natančno, sistematično

in pregledno razvrščeno v več družinskih vej. V knjigi so zapisane tudi družinske zgodbe, doživetja in spomini, pa tudi vesele, žalostne in tragične usode posameznikov, ki jih avtorica prenaša tudi prihodnjim rodovom.

V posebnem poglavju so podane medijske objave o članih družine Delčnjak, podrobno pa sta predstavljena pater in misijonar Hugo Anton Delčnjak in harmonikar Franc Delčnjak. Predstavljena so tudi bibliografska dela nosilcev s priimkom Delčnjak iz knjižničnega sistema Cobiss.

Družinska kronika zajema tudi obsežen zgodovinski pregled s slikami in fotografijami Celja, Vojnika, Frankolovega in vasi Trnovlje pri Socki.

Vas s posameznimi domačijami je prikazana tudi na jožefinskem katastru, opisane so tudi graščine širom tega območja. Na koncu je poleg virov in literature dodan tudi slovar nemških, starih slovenskih in tudi nekaj latinskih besed, ki so povezane z rodoslovno, krajevno, gospodarsko, cerkveno in tudi zemljepisno zgodovino.

Izdaji knjige je sledilo tudi posebno rodbinsko srečanje potomcev družine Delčnjak, kjer so se srečale vse družinske veje. Star slovenski pregovor »Žlahta je strgana plahta« v primeru družine Delčnjak torej ne velja, saj so se v primeru te družine že od nekdaj kazali dobri, pošteni in prijetni odnosi med rajnimi in danes živečimi družinskimi člani.

Matej Ocvirk

Ženska brez groba

Martin Pollack: *Die Frau ohne Grab*. Wien: Paul Zsolnay Verlag, 2019. 179 strani.

Letošnjo jesen je pri dunajski založbi Paul Zsolnay izšlo delo priznanega avstrijskega pisatelja in prevajalca Martina Pollacka z naslovom *Die Frau ohne Grab: Bericht über meine Tante* (Ženska brez groba: poročilo o moji teti op. a.). Knjiga je nekakšno nadaljevanje *Smrti v bunkerju* (*Der Tote im Bunker*), ki je v slovenskem prevodu leta 2005 izšla pri založbi Slovenska matica.

Martin Pollack je zadnjo knjigo posvetil svoji stari teti Paulini Drolc (roj. Bast), ki se je leta 1875 rodila v družinski hiši v Laškem in za razliko od svojih moških sorojencev v njej prebivala vse do svoje smrti leta 1945. Paula je veljala za precej vase zaprto osebo, ki se ni izpostavljala javnosti, še manj javno politično opredeljevala. Zato so tako v spominu Laščanov kot tudi družinskem spominu Bastovih o njej ostali le drobci, ki jih je avtor mojstrsko prepletel z življenjskimi potmi njenih sorojencev v obdobju med obema vojnama. Knjiga tako predstavlja življenjske usode bratov, ki jih zaznamujeta nacizem in sester, ki se jih politično prepričanje njihovih bratov ni dotaknilo. Še več, ubrale so ravno obratno pot in se kot pripadnice nemške skupnosti poročile s Slovencem (Pauline), Hrvatom in Židom,

kar je bilo za tedanje narodnostne razmere precej nenavadno. Pri tem Pollack išče razloge, zakaj so vse tri sestre Drolc ubrale življenjske poti, ki so